

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ

підготовки здобувачів

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності В 11 Філологія

освітньо-наукової програми

Поліпарадигмальність іншомовних дискурсів

Луцьк 2025

Силабус освітнього компонента «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Розробник:

Зубач Оксана Адамівна, канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри німецької філології

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми:

Крисанова Т.А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні німецької філології протокол № 1 від 27.08.2025 р.

Завідувач кафедри:

Пасик Л. А.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В11 Філологія Освітньо-наукова програма "Поліпарадигмальність іншомовних дискурсів"	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 120/ 4		Рік навчання 2
		Семестр 4-й
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації – 8 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Форма контролю: залік
Мова навчання		<i>німецька, українська</i>

I. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові – Зубач Оксана Адамівна

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри німецької філології

Контактна інформація – тел. +380 332 72 16 36, subach@ukr.net

Дні занять – <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Актуальні питання лінгвокультурології» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної траєкторії здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки третього рівня вищої освіти.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета – формування знань про систему сучасних лінгвокультурологічних досліджень та специфіки проведення лінгвокультурологічного аналізу мовних явищ та мовлення.

3. Soft skills.

Під час вивчення освітнього компонента можливо формувати та розвивати такі soft skills: тайм-менеджмент, креативність, переконливість, здатність логічно і системно мислити, здатність формувати інформаційний контент та інформаційний продукт.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам.роб.	Конс.	Форма контролю /Бали
Змістовий модуль 1. Принципи й методи вивчення лінгвокультурології						
Тема 1. Мета, об'єкт, предмет, основні поняття лінгвокультурології.	15	1	3	10	1	СЗ 5 СР 5 ІР 5
Тема 2. Теоретичні засади лінгвокультурології. Зв'язок лінгвокультурології з суміжними дисциплінами.	15	1	3	10	1	СЗ 5 СР 5 ІР 5
Разом за модулем 1.	30	2	6	20	2	30б.
Змістовий модуль 2. Зіставне вивчення лінгвокультурних явищ крізь призму національних мов						
Тема 3. Принципи й методи лінгвокультурології	15	1	3	10	1	СЗ 5 СР 5 ІР 5
Тема 4. Напрями лінгвокультурологічних досліджень	26	1	3	20	2	СЗ 5 СР 5 ІР 5
Разом за модулем 2	41	2	6	30	3	30б.
Змістовий модуль 3. Національно-культурна специфіка мов						
Тема 5. Мовна картина світу. Національна мовна особистість.	25	1	3	20	1	СЗ 5 СР 5 ІР 5
Тема 6. Культурний код. Лінгвокультурний концепт.	24	1	3	18	2	СЗ 5 СР 5 ІР 5 РП 5/5
Разом за модулем 3	49	2	6	38	3	40б.
Всього годин / балів	120	6	18	88	8	100 б.

*Форма контролю: СЗ – семінарське заняття, СР – самостійна робота, ІР – індивідуальна робота, РП – реферативне повідомлення/презентація реферату.

Завдання для самостійного опрацювання включають:

1. Самостійну підготовку до практичних занять;
2. Виконання завдань для самостійного опрацювання;
3. Виконання завдань для індивідуального опрацювання;

4. Підготовка реферативного повідомлення про залучення методів лінгвокультурологічних досліджень.

Теми рефератів

1. Основні напрями дослідження лінгвокультурології.
2. Об'єкти лінгвокультурологічних досліджень.
3. Експериментальний апарат зіставної лінгвокультурології.
4. Проблеми перекладу у зіставної лінгвокультурології.
5. Лінгвокультурний концепт.
6. Ментальність. Менталітет.
7. Експериментальні методики у зіставній лінгвокультурології.
8. Етнічні особливості мовних картин.
9. Лінгвокультурний аспект фразеології.
10. Стереотип як явище культурного простору.
11. Порівняння: лінгвокультурний аспект.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/ldcykd>).

Згідно з ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Для цього потрібно звернутися із заявою на ім'я декана факультету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Згідно зі встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому, так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

Політика щодо академічної мобільності регулюється відповідним Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки.

Політика щодо академічної доброчесності. Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки передбачає самостійне виконання завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Виконання завдань має бути вчасним. У разі відсутності на занятті або невиконанні завдань з поважної причини завдання можна здати викладачу в індивідуальному режимі на електронну скриньку викладачу або під час консультації.

V. Підсумковий контроль

При вивченні освітнього компонента здобувач освіти виконує завдання згідно з навчальним планом та у відповідності до силабусу. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати, завершивши вивчення

вибіркового ОК, складає 100 балів: 30 балів за роботу на практичних заняттях, 30 балів за виконання завдань для самостійного опрацювання, 30 балів за виконання завдань для індивідуального опрацювання, 5 балів за оформлення презентації, 5 балів за реферативну презентацію. Загальна кількість балів фіксується в журналі академічної групи та заноситься в залікову відомість.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів за п'ятибальною системою під час практичних занять

5	Здобувач освіти комплексно та творчо вирішує поставлені завдання; вільно послуговується термінами; доцільно ілюструє відповідь прикладами; бере активну участь на практичних заняттях; реферативна презентація відповідає змісту ВОК; завдання для самостійного та індивідуального опрацювання виконує дуже добре; вміє практично застосовувати отримані знання з освітнього компонента.
4	Здобувач освіти вирішує поставлені завдання; розкриває основний зміст матеріалу; використовує відповідні терміни; виклад інформації є неповним та містить несуттєвими помилки; реферативна презентація відповідає змісту; завдання для самостійного та індивідуального опрацювання виконує добре; вміє практично застосовувати отримані знання з освітнього компонента.
3	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального матеріалу; є суттєві помилки у використанні термінів; реферативна презентація частково відповідає змісту; при виконанні завдань для самостійного та індивідуального опрацювання робить помилки; здобувач застосовує знання на практиці частково.
2	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального матеріалу; недостатній рівень використання термінів; реферативна презентація не відповідає змісту; при виконанні завдання для самостійного та індивідуального опрацювання робить багато помилок; здобувач не вміє застосувати знання на практиці.
1	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та відповідними термінами; реферативна презентація не відповідає змісту; при виконанні завдань для самостійного та індивідуального опрацювання робить значну кількість помилок; здобувач не вміє застосовувати знання на практиці
0	Здобувач відсутній на занятті або взагалі не виконав практичні завдання та завдання для самостійного та індивідуального

	опрацювання.
--	--------------

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
0-59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси:

1. Бондаренко А. Б. Лінгвокультурологія: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 197 с.
2. Загнітко А. П. Лінгвокультурологія: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти. Вінниця: ТВОРИ, 2024. 264 с.
3. Зубач О. А. Німецькій прозовий шванк: лінгвокультурна специфіка. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. К. : Вид-во «Гельветика», 2022. Том 33(72). № 1. Ч. 1. С. 126–130. DOI : <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2022.1-1/22>
4. Мовна концептуалізація аксіологічного простору людини: колективна монографія. / кол. авт.; голов. ред. О. В. Деменчук. Рівне: РДГУ, 2023. 161 с.
5. Колонюк С. М. Базові поняття лінгвокультурології: лінгво-культура й лінгвокультурема. Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди. Харків, 2021. Вип. 54. Ч. I. С. 220–228. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2021.54.1.19>
6. Котович В. В. Мовний образ людини в паремійному сегменті мовної картини світу: зооморфна метафоризація. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених ДДПУ імені Івана Франка*. Дрогобич : ВД Гельветика, 2023. Вип. 59. Т. 2. С. 150–155.
7. Матузкова О. П. Лінгвокультура та переклад. Одеса : Видавець Букаєв В. В. 2022. 226 с.
8. Мовна концептуалізація аксіологічного простору людини: колективна монографія / кол. авт.; голов. ред. О. В. Деменчук. Рівне: РДГУ, 2023. 161 с.
9. Чайка О. І. Полі- та мультикультурність викладача іноземних мов: теорія і практика: монографія. Національний університет біоресурсів і природокористування України. Харків, 2023. 540 с.
10. Chen P. Theoretical Linguistics, interdisciplinary linguistics and applied language studies: Observations and reflections. *Contemporary Rhetoric*. 2020. Issue 5. P. 1–18.
11. Ma X., Hui L., Chen, Y. The Interdisciplinary Nature of Linguistics. *Open Journal of Social Sciences*. 2023. 11. P. 132–137. DOI: 10.4236/jss.2023.113009

12. Zubach O. Komischer Diskurs: kognitiv und kulturbedingt / Comic Discourse: Cognitively and Culturally Determined). *Linguistische Treffen in Wrocław*, Heft 26 (II), 2024. S. 317–329. <https://doi.org/10.23817/lingtreff.26-19>
13. Zubach O. . Inhaltskomische Zungenbrecher als kulturbedingtes Unterhaltungsmittel. *Вісник КНЛУ*. Сер. Філологія. Vol. 27 No. 1. (2024). С. 109–117. DOI: <https://doi.org/10.32589/2311-0821.1.2024.309610>
14. Zubach O. Humorvolle Merkmale deutscher Aphorismen. *Studia Methodologica*. № 59. 2025. S. 118–126. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-1222.2025-59-11>
https://www.researchgate.net/publication_LINGUACULTUROLOGY_AS_A_MODERN_BRANCH_OF_GENERAL_LINGUISTICS
https://www.researchgate.net/publication/274148102_International_Journal_of_Language_and_Culture
<https://scispace.com/journals/international-journal-of-language-and-culture-o8h6hpoy>
<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1065034.pdf>
<https://zienjournals.com/index.php/tjm/article/view/1832/1528>
<https://academicjournals.org/journal/JLC>
<https://sinta.kemdiktisaintek.go.id/journals/profile/415>
<https://www.ej-lang.org/index.php/ejlang>